Közös módszertan

Eredménytermék – D002.001

SIMPLE: A tanulást és a foglalkoztathatóságot elősegítő társadalmi innovációs modellek

Projekt ESF-SI-2024-UA-01-0028

Co-funded by the European Union

Az Európai Unió támogatásával. A kifejtett nézetek és vélemények azonban kizárólag a szerző(k)éi, és nem feltétlenül tükrözik az Európai Unió vagy az Európai Szociális Alap Ügynökség álláspontját. Sem az Európai Unió, sem a támogató hatóság nem tehető felelőssé azokért.

Social Innovation Initiative

SIMPLE

Tartalom:

1. Bevezetés....3
2. Ütemezés....5
3. A kontextuális kihívások és szükségletek értékelésének módszertana....8
4. A kompendium összeállításának módszertana....9
   4.1. A felhasznált források és adatbázisok, valamint a csapat felosztása....9
   4.2. A szűrő kulcsszavak – az 1. szintű kiválasztás....10
   4.3. Az elemzés – a kiválasztás 2. szintje....12
   4.4. A műhelymunka – a kiválasztás 3. szintje....14
   4.5. A megvalósított módszertan módosításai és változásai....14
5. A változáselméleti folyamat módszertana....20

A változáselmélet alkalmazásának célja a SIMPLE-ben....20

A változáselméleti keretrendszer alkalmazásának folyamata....20

A változáselmélet alkalmazása a kiválasztott kezdeményezések modellkészletére 21

A változáselméleti folyamat eredményei....22

1. melléklet: Navigációs segítség a különböző támogatási portálokhoz....23

2. melléklet: Fiche-sablon (az első 50-hez)....29

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS KÖZREMŰKÖDŐK....32

Co-funded by the European Union

Az Európai Unió támogatásával. A kifejtett nézetek és vélemények azonban kizárólag a szerző(k)éi, és nem feltétlenül tükrözik az Európai Unió vagy az Európai Szociális Alap Ügynökség álláspontját. Sem az Európai Unió, sem a támogató hatóság nem tehető felelőssé azokért.

1. Bevezetés

A SIMPLE projekt – **Társadalmi innovációs modellek a tanulás és a foglalkoztathatóság elősegítésére** – célja, hogy javítsa az ukrán nők és az ukrajnai háború által érintett más kiszolgáltatott csoportok **foglalkoztathatóságát** és **társadalmi befogadását**. A projekt ezt olyan **társadalmi innovációs megoldások** feltérképezésével, adaptálásával és szélesebb körű alkalmazásával támogatja, amelyek különböző európai környezetekben is működőképesek lehetnek.

A SIMPLE egy **transznacionális**, több **érdekelt felet** bevonó partnerségben valósul meg. A projekt a már meglévő **jó gyakorlatokra** és korábbi, **uniós finanszírozású kezdeményezések** tapasztalataira épít. Ezek alapján olyan modellt dolgoz ki, amely különböző **helyi környezetekben** is használható. A projekt egyszerre támaszkodik **elemző munkára**, az **érdekelt felek bevonására**, gyakorlati kipróbálásra és stratégiai terjesztésre. Mindezek révén hozzájárul a reziliencia erősítéséhez, az egyenlőtlenségek csökkentéséhez és a **munkaerőpiaci integráció** támogatásához. A projekt kiemelt figyelmet fordít a **társadalmi innovációra** és a **nemek közötti egyenlőség** szempontjaira.

A SIMPLE projekt **módszertana** egymásra épülő lépésekből áll. Minden szakasz az előző eredményeire támaszkodik. A cél egy **bizonyítékokon alapuló**, mégis rugalmasan alakítható modell kidolgozása. Ez a modell **társadalmi innováción** keresztül támogatja az ukrán menekültek **foglalkoztathatóságát**. A módszertan követi a pályázati felhívás elvárásait és a projektpályázatban meghatározott megközelítést. Ezt a partnerek a projektindító találkozón tovább pontosították és közösen megvitatták.

Co-funded by the European Union

Az Európai Unió támogatásával. A kifejtett nézetek és vélemények azonban kizárólag a szerző(k)éi, és nem feltétlenül tükrözik az Európai Unió vagy az Európai Szociális Alap Ügynökség álláspontját. Sem az Európai Unió, sem a támogató hatóság nem tehető felelőssé azokért.

A **módszertan első lépése** azoknak a **társadalmi innovációs projekteknek és gyakorlatoknak** az azonosítása volt, amelyek mintaként szolgálhatnak a SIMPLE projekt számára. Ezzel párhuzamosan a konzorcium partnerszervezeti párokra oszlott. Ez segítette az összehangolt, ugyanakkor együttműködésen alapuló munkát.

A következő lépés egy **strukturált kiválasztási folyamat** kialakítása. Ennek célja azoknak a **társadalmi innovációs kezdeményezéseknek** a feltárása és kiválasztása, amelyek különösen relevánsak lehetnek **migránsok**, **menekültek** és más **hátrányos helyzetű csoportok** számára. Ehhez világos **kiválasztási kritériumokra** és átlátható, **tényeken alapuló szűrési folyamatra** van szükség. Ez biztosítja, hogy a konzorciumon belül következetes és összehasonlítható munka történjen.

A kiválasztás során a partnerek konkrét **kulcsszavakat**, **szűrőket** és leíró szempontokat használnak. Ilyenek például a **célcsoport jellemzői**, a **beavatkozás típusa és időtartama**, a várható vagy mért **hatás**, valamint a helyi környezet jellege, például **vidéki vagy városi kontextus**. Az adaptálásra alkalmas **társadalmi innovációs gyakorlatok** kiválasztása **háromfordulós szűrési és kontextuselemzési folyamatban** történik.

Ezt követően a kiválasztott **társadalmi innovációs kezdeményezések alkalmazhatóságát** és **átvihetőségét** egy **változáselméleti gyakorlat** segítségével értékelik. Ez segít megérteni, hogy az adott gyakorlat milyen feltételek mellett működhet más környezetben, és milyen eredmények várhatók tőle.

A **módszertan kidolgozásához** és az **értékelés elvégzéséhez** kapcsolódó feladatok a partnerek **szakmai tapasztalata** és **operatív fókusza** alapján oszlanak meg. A partnerek közös ütemtervben állapodnak meg. Ebben szerepelnek a **validálás** és a **felülvizsgálat** közbenső mérföldkövei is. Ez biztosítja, hogy a kiválasztott gyakorlatok gyűjteménye időben elkészüljön, és megfelelő alapot adjon a későbbi **változáselméleti munkához**.

Mint minden kutatási és fejlesztési jellegű projektben, a SIMPLE esetében is szükség volt bizonyos módosításokra. A kezdeti lépések ugyanis több olyan

Co-funded by the European Union

Az Európai Unió támogatásával. A kifejtett nézetek és vélemények azonban kizárólag a szerző(k)éi, és nem feltétlenül tükrözik az Európai Unió vagy az Európai Szociális Alap Ügynökség álláspontját. Sem az Európai Unió, sem a támogató hatóság nem tehető felelőssé azokért.

pontra is rávilágítottak, ahol **kockázatcsökkentő eljárásokra** volt szükség. Ezeket a változtatásokat a dokumentum szintén bemutatja.

Az eredeti koncepció a következő **logikai keretre** épült:

1. **A menekültek integrációját és társadalmi befogadását érintő kihívások elemzése**

   A projekt első eleme a menekültek **integrációját** és **társadalmi befogadását** meghatározó kihívások mélyebb, több szakterületet érintő elemzése volt. A fókusz elsősorban az **ukrán menekültek** helyzetén van. Ez a szakasz három fő elemet tartalmaz:

- **Igényfelmérés:** A hiányosságok, szükségletek és kihívások azonosítása.
- **Kontextuális elemzés:** Annak vizsgálata, hogy milyen **társadalmi-gazdasági** és **intézményi környezetben** lehet bevezetni az innovatív megoldásokat.
- **Foglalkoztathatóság és készségek:** Olyan keretrendszer kialakítása, amely támogatja a migránsok **foglalkoztathatóságának** és tanulási lehetőségeinek javítását.

2. **Jó gyakorlatok és társadalmi innovációs modellek katalógusa**

A projekt következő eleme egy olyan **katalógus** létrehozása, amely **uniós finanszírozású kezdeményezések** ígéretes **jó gyakorlatait** és **társadalmi innovációs modelljeit** gyűjti össze. A fókusz itt is elsősorban a migránsok **foglalkoztathatóságán** van. A katalógus tartalmazza:

- **A kiválasztás indoklását:** A **módszertan** és a **kiválasztási kritériumok** bemutatását.

Co-funded by the European Union

Az Európai Unió támogatásával. A kifejtett nézetek és vélemények azonban kizárólag a szerző(k)éi, és nem feltétlenül tükrözik az Európai Unió vagy az Európai Szociális Alap Ügynökség álláspontját. Sem az Európai Unió, sem a támogató hatóság nem tehető felelőssé azokért.

- **Innovációs profilokat:** Az egyes kiválasztott **jó gyakorlatok** részletes leírását, különös tekintettel a bizonyítékokra, az alkalmazhatóságra és a skálázhatóságra.
- **Innovatív megoldások összefoglalását:** Annak bemutatását, hogy ezek a modellek hogyan járulhatnak hozzá a migránsok tanulási lehetőségeinek és **foglalkoztathatóságának** javításához.

3. **Változáselmélet és kísérleti modell kidolgozása**

A projekt harmadik eleme egy összevont, **bizonyítékokon alapuló változáselmélet** kidolgozása. Ez a korábbi szakaszok eredményeire épül. A **változáselmélet** adja meg azt a **koncepcionális alapot**, amelyre a projekt új **társadalmi innovációs megközelítésének** kipróbálása épülhet.

Ez a rész a következő elemeket tartalmazza:

- **Két skálázható gyakorlat kiválasztása:** Ezek szolgálnak majd a WP4 keretében megvalósuló **kísérleti programok** alapjául.
- **A konzorciumi partnerek kapacitásainak és szolgáltatásainak áttekintése:** Ez segít annak megértésében, hogy mely partner milyen szerepet tud vállalni a modell kialakításában és kipróbálásában.
- **Összefoglaló dokumentáció készítése:** Ez összekapcsolja a **bemeneteket**, a **tevékenységeket**, az **eredményeket** és a várható **hatásokat**.
- **Előzetes érdekeltfél-bevonási mátrix kidolgozása:** Ez azonosítja a releváns **szereplőtípusokat** és azok lehetséges szerepeit.
- **A társadalmi innovációs kezdeményezés koncepcionális terve:** Ez írja le azt a modellt, amelyet új helyi környezetekben lehet átadni, adaptálni és tesztelni.

2. ütemterv

A WP2 a projekt első 6 hónapjában zajlik. Az eredmények leadási határideje **2025. október vége**. A munka az alábbi ütemezés szerint halad.

Co-funded by the European Union

Az Európai Unió támogatásával. A kifejtett nézetek és vélemények azonban kizárólag a szerző(k)éi, és nem feltétlenül tükrözik az Európai Unió vagy az Európai Szociális Alap Ügynökség álláspontját. Sem az Európai Unió, sem a támogató hatóság nem tehető felelőssé azokért.

Fokozatos szűrés – szűkítő kiválasztási modell

A kiválasztási folyamat egy **fokozatos szűkítési modellre** épül. A munka sok kezdeményezés feltérképezésével indul, majd a partnerek lépésről lépésre szűkítik a listát.

Minden szakaszban részletesebben vizsgáljuk meg a projekteket. Közben egyre konkrétabb **kiválasztási kritériumokat** alkalmazunk. Ezek alapján döntjük el, mely kezdeményezések jutnak tovább a következő fordulóba.

Fázis	**Kezdeményezések száma**	**Eredmény**
0. fázis	~100–2000	a feltérképezett projektek adatbázisa
1. fázis	~100 → 50	előzetesen kiválasztott jelöltek listája
2. fázis	50 → 12	Esettanulmány-sablon / szűkített lista
3. szakasz	12 → 2	kiválasztott változáselméleti esetek

Ütemezés

Mérföldkő	**Határidő**
Módszertan véglegesítése (2.1. eredmény)	2025. június
Feltérképezés és az A/B rész befejezése	2025. július
Esettanulmányok kiválasztása (50 → 12)	2025. szeptember
Változáselmélet kiválasztása (12 → 2)	2025. október

Co-funded by the European Union

Az Európai Unió támogatásával. A kifejtett nézetek és vélemények azonban kizárólag a szerző(k)éi, és nem feltétlenül tükrözik az Európai Unió vagy az Európai Szociális Alap Ügynökség álláspontját. Sem az Európai Unió, sem a támogató hatóság nem tehető felelőssé azokért.

Feladatok

Szerep	Feladat
WP2 vezető (HÉTFA)	**módszertani tervezés**, koordináció, adatgyűjtés menedzsmentje, **minőség-ellenőrzés**, a közös döntések elősegítése
Minden partner	adatgyűjtés, **első szintű szűrés**, sablonok kitöltése, részvétel a közös értékelésben
Minden partner	**közös döntéshozatal** az összes kiválasztási fordulóban a formális szűrésen túl

Co-funded by the European Union

Az Európai Unió támogatásával. A kifejtett nézetek és vélemények azonban kizárólag a szerző(k)éi, és nem feltétlenül tükrözik az Európai Unió vagy az Európai Szociális Alap Ügynökség álláspontját. Sem az Európai Unió, sem a támogató hatóság nem tehető felelőssé azokért.

3. Módszertan a kontextuális kihívások és szükségletek értékeléséhez

A **kontextuselemzés** és az **igényfelmérés** többszintű irodalmi kutatásra épül. A módszer több forrást kapcsol össze: tudományos szakirodalmat, szakpolitikai dokumentumokat, statisztikai adatokat, valamint a legújabb európai kezdeményezések gyakorlati tapasztalatait.

Az elemzés középpontjában az **ukrán menekültek** európai helyzete áll. Ezen belül külön figyelmet kapnak a **nők**, az **idősek** és a **gyermeket nevelő nők**. Ez összhangban van a SIMPLE projekt **célcsoportjaival**.

Első lépésként **szisztematikus szakirodalmi áttekintés** készül. Ennek célja a legfontosabb témák azonosítása. Ilyen téma a migráció, a **munkaerő-piaci integráció**, a **készségek átvihetősége**, a **pszichoszociális alkalmazkodás**, valamint a nemekhez kötődő integrációs akadályok. A források között szerepelnek lektorált tudományos publikációk, kutatóintézeti anyagok, nemzetközi szervezetek dokumentumai, valamint a konzorciumi országok nemzeti jelentései. Ide tartozhatnak például az IOM, az UNHCR, az OECD és az Eurofound anyagai.

Második lépésként **szakpolitikai és intézményi áttekintés** történik. Ez az ukrán menekültekre vonatkozó jogi kereteket, integrációs eszközöket, **munkaerő-piaci hozzáférési szabályokat** és **társadalmi innovációs programokat** térképezi fel. Külön figyelmet kapnak a támogató intézkedések, például a **képesítések elismerése**, a **nyelvoktatás** és a **gyermekgondozási támogatás**. Az elemzés emellett feltárja a szolgáltatásnyújtás hiányosságait és széttagoltságát is.

Harmadik lépésként **összehasonlító tematikus elemzés** készül. Ez összegzi az országok és helyi kontextusok közötti eredményeket. Az elemzés figyelembe veszi a **társadalmi-gazdasági profilokat**, a **foglalkoztatási mintákat**, a készségek és képesítések szerkezetét, a nyelvtudás alakulását, valamint a **pszichoszociális tényezőket**. Emellett vizsgálja a közösségi hálózatok és a helyi szolgáltatási ökoszisztémák szerepét is.

Az elemzés beépíti a közelmúltbeli **uniós finanszírozású projektekből** származó bizonyítékokat is. Ez segít azonosítani azokat a gyakorlati

Co-funded by the European Union

Az Európai Unió támogatásával. A kifejtett nézetek és vélemények azonban kizárólag a szerző(k)éi, és nem feltétlenül tükrözik az Európai Unió vagy az Európai Szociális Alap Ügynökség álláspontját. Sem az Európai Unió, sem a támogató hatóság nem tehető felelőssé azokért.

megközelítéseket, **validált modelleket** és tanulságokat, amelyek kapcsolódnak a menekültek **foglalkoztathatóságához** és a **társadalmi innovációhoz**.

A jelentés problémaközpontú logikát követ. Fő témái:

- **demográfiai és társadalmi-gazdasági profil**,
- **munkaerő-piaci részvétel és készségek**,
- **pszichoszociális alkalmazkodás** és sebezhetőségi tényezők,
- a **foglalkoztathatóságot** befolyásoló intézményi és ökoszisztéma-dinamika.

Ez a módszertan biztosítja, hogy az **igényfelmérés** egyszerre legyen **bizonyítékokon alapuló** és a SIMPLE projekt gyakorlati működéséhez illeszkedő. Így stabil alapot ad a **társadalmi innovációs gyakorlatok** későbbi kiválasztásához és adaptálásához.

4. A kompendium összeállításának módszertana

A korábbi kezdeményezések áttekintése **adatgyűjtéssel** kezdődik. Ennek során a partnerek átfogóan feltérképezik azokat a **kezdeményezéseket**, amelyek kapcsolódnak a SIMPLE projekt témájához.

4.1. A felhasznált források és adatbázisok, valamint a csapatok felosztása

A kutatás kiválasztott **adatbázisokra** és **forrásokra** épül. Így a partnerek célzottan tudják keresni azokat a **társadalmi innovációs példákat**, amelyek kapcsolódnak a SIMPLE projekt témájához.

A konzorcium munkáját csapatokra osztjuk. Az egyes csapatok különböző adatbázisokat vagy forrásokat vizsgálnak. Ez segíti a hatékony munkamegosztást, és támogatja a **társadalmi innovációs kezdeményezések első szintű szűrését**.

Co-funded by the European Union

Az Európai Unió támogatásával. A kifejtett nézetek és vélemények azonban kizárólag a szerző(k)éi, és nem feltétlenül tükrözik az Európai Unió vagy az Európai Szociális Alap Ügynökség álláspontját. Sem az Európai Unió, sem a támogató hatóság nem tehető felelőssé azokért.

A kutatás során az alábbi forrásokat és programokat vizsgáljuk:

- **VP/2016/015** – *Harmadik országbeli állampolgárok gyorsított munkaerő-piaci integrációja*
- **VP/2020/003** – *Beavatkozások a kiszolgáltatott helyzetű népességcsoportok érdekében*
- **EaSI által finanszírozott társadalmi innovációs kezdeményezések (2014–2020)** – A *foglalkoztatási és társadalmi innovációs* programból
- **Városi innovatív intézkedések (2015–2019)** – **A városi kihívásokra** irányuló kísérleti megközelítésekre összpontosít
- 2020–2022: Különböző uniós programok, például **az Interreg, az Erasmus+, az EQUAL, a Horizont Európa, az EGT és a Norvég Alapok, valamint egyéb relevánsnak ítélt** programok keretében finanszírozott projektek**.**
- Nemzeti/regionális programok/alapok által finanszírozott projektek: Minden partner a saját országával kapcsolatban, kizárólag azokat a kezdeményezéseket emelve ki, amelyeket relevánsnak tartanak a felvételre.

A részt vevő szervezetek az alábbi munkamegosztás szerint dolgoznak:

- EASI 2014–2020 HETFA (+ IHF)
- VP/2016/015 és VP/2020/003 HETFA (+ IHF)
- Városi innovatív intézkedések 2015–2019 AIE (+ IDP)
- HORIZON (2. klaszter) COLLEGIUM CIVITAS (+ CTS)
- ERASMUS+ IHF és ITSFA (+ Hope Ukraine)
- INTERREG AIE (+IDP)
- EQUAL CTS (+ COLLEGIUM CIVITAS)
- EEA és Norvégia támogatások HETFA (+IHF)
- Nemzeti/regionális programok/alapok által finanszírozott projekt Minden partner a saját országával kapcsolatban

A korábbi **társadalmi innovációs projektekhez** kapcsolódó adatbázisok és tudásforrások elérhetősége nagyon eltérő. Ez fontos kihívást jelent. A SIMPLE projekt számára csak azok a projektek értékelhetők érdemben, amelyekről elegendő nyilvános információ érhető el.

Co-funded by the European Union

Az Európai Unió támogatásával. A kifejtett nézetek és vélemények azonban kizárólag a szerző(k)éi, és nem feltétlenül tükrözik az Európai Unió vagy az Európai Szociális Alap Ügynökség álláspontját. Sem az Európai Unió, sem a támogató hatóság nem tehető felelőssé azokért.

Az értékeléshez szükség van például a **célcsoport**, a fő **tevékenységek**, a teljesítménymutatók, valamint a **hatékonyság** és a **hatás** alapvető információira. Azok a **társadalmi innovációs példák**, amelyekről csak nagyon kevés vagy csupán anekdotikus információ áll rendelkezésre, nem alkalmasak további elemzésre.

Az **1. melléklet** részletes útmutatót ad a különböző európai támogatási portálok használatához. Ez segíti a partnereket abban, hogy a szükséges információkat egységesebb módon gyűjtsék össze.

4.2. A szűrő kulcsszavak – az első szintű kiválasztás

A SIMPLE projektben a releváns **társadalmi innovációs kezdeményezések** azonosítása több szempont alapján történik. A kiválasztásnak illeszkednie kell a projekt konkrét céljaihoz, de figyelembe kell vennie a tágabb szakpolitikai környezetet is.

A fő fókusz az **ukrán nők foglalkoztathatóságának** és **vállalkozói potenciáljának** támogatása. Ugyanakkor a projekt inkluzív és több szempontot érvényesítő megközelítést alkalmaz. Ezért nemcsak az ukrán nőkre irányuló gyakorlatok lehetnek relevánsak, hanem azok is, amelyek más **kiszolgáltatott** vagy **alulreprezentált csoportokat** támogatnak.

Ide tartozhatnak például az **idősek**, a **gondozási feladatokat ellátó személyek**, valamint azok, akik strukturális vagy élethelyzeti akadályok miatt nem aktívak a **munkaerőpiacon**.

Ebben a fázisban a partnerek a kijelölt **adatbázisokból** térképezik fel a meglévő projekteket. A keresés az előre meghatározott **szűrőkulcsszavak** alapján történik. A partnerek tematikus vagy földrajzi szakértelmük szerint kijelölt párokban dolgoznak.

A korábbi projekteket és **társadalmi innovációs kezdeményezéseket** először a konzorcium által elfogadott **szűrőkulcsszavak** alapján kell áttekinteni. Ezek az **első szintű kiválasztás** kulcsszavai:

1. **társadalmi innováció**

Co-funded by the European Union

Az Európai Unió támogatásával. A kifejtett nézetek és vélemények azonban kizárólag a szerző(k)éi, és nem feltétlenül tükrözik az Európai Unió vagy az Európai Szociális Alap Ügynökség álláspontját. Sem az Európai Unió, sem a támogató hatóság nem tehető felelőssé azokért.

2. **migránsok / menekültek**
3. **integráció**
4. **készségfejlesztés / oktatás**
5. **foglalkoztathatóság / vállalkozói szellem**
6. **befogadás**
7. **több érdekelt fél / ágazatközi együttműködés**
8. **hosszú távú integráció**
9. **nők / női / nemek**

Ez a kulcsszólista segít létrehozni a releváns projektek első körét. A cél olyan **társadalmi innovációs projektek** összegyűjtése, amelyek támogatják a **migránsok** és **menekültek befogadását** és **foglalkoztathatóságát**.

A partnerek további kulcsszavakat is javasoltak. Ezek azonban az első szintű elemzésben túlzottan leszűkíthetik a találatokat. Ezért inkább kiegészítő szűrőként használhatók. Ilyenek például:

- **városi / vidéki**
- **Ukrajna**
- **kisebbségek**
- **hátrányos helyzetűek**

A keresés során először mind a kilenc fő kulcsszót és azok alternatíváit kell alkalmazni minden adatbázisban. Ha ez túl kevés találatot eredményez, egyes kulcsszavak kihagyhatók vagy rugalmasabban alkalmazhatók.

Ez a **kulcsszóalapú megközelítés** várhatóan több mint 1000 projektet eredményezhet. A migránsok befogadásához és **foglalkoztathatóságához** kapcsolódó **társadalmi innovációs projektek** száma várhatóan meghaladhatja az 1000-et.

A keresőcsapatok feladata, hogy ezek közül kiválasszák azokat a projekteket, amelyekről elegendő információ áll rendelkezésre. Csak ezek képezhetik egy alaposabb **kiválasztási folyamat** alapját. A cél az, hogy a teljes konzorcium szintjén több mint 50 projekt maradjon további értékelésre.

Co-funded by the European Union

Az Európai Unió támogatásával. A kifejtett nézetek és vélemények azonban kizárólag a szerző(k)éi, és nem feltétlenül tükrözik az Európai Unió vagy az Európai Szociális Alap Ügynökség álláspontját. Sem az Európai Unió, sem a támogató hatóság nem tehető felelőssé azokért.

A kiválasztott **társadalmi innovációs gyakorlatok** és projektek értékeléséhez egységes **értékelési sablon** – úgynevezett **fiche** – áll rendelkezésre. Az A. rész főként az általános bemutatásra szolgál. A B. rész a tartalmi kérdésekre és a projekt szakmai relevanciájára összpontosít.

Azok a projektek jutnak tovább a következő szakaszba, amelyeknél mind az A., mind a B. rész megfelelően kitölthető. Ha a továbbjutó projektek száma meghaladja az 50-et, a partnerek közösen áttekintik a teljes listát. Ezután egy összehangolt **kiválasztási folyamatban** állapodnak meg az előválogatásba kerülő 50 projektről.

A kiválasztás célja, hogy a végső lista tematikusan kiegyensúlyozott legyen. Fontos a **földrajzi sokszínűség** is. Emellett biztosítani kell, hogy minden kiválasztott projektről elegendő **bizonyíték** álljon rendelkezésre a további értékeléshez.

4.3. Az elemzés – a kiválasztás 2. szintje

A projekt előrehaladtával egy részletesebb, **második szintű szűrés** következik. Ez már a kiválasztott kezdeményezések szűkebb körére összpontosít. A cél az, hogy a partnerek azonosítsák azt a 12 kezdeményezést, amely további elemzésre alkalmas.

Ehhez **esettanulmány-sablon** készül. A sablon segít megvizsgálni, hogy a kiválasztott kezdeményezések mennyire **átvihetők** és **megismételhetők** más környezetben. Emellett azt is segít felmérni, hogy ezek a példák mennyire illeszkednek a konzorcium végrehajtási kapacitásaihoz.

A projekt elsősorban olyan gyakorlatokat keres, amelyek túlmutatnak az egyéni szintű beavatkozásokon. Fontos, hogy a kezdeményezések **rendszerszintű kihívásokra** adjanak választ. Ilyen kihívás például a **nemek közötti egyenlőtlenség**, a foglalkoztatási és képzési lehetőségekből való

Co-funded by the European Union

Az Európai Unió támogatásával. A kifejtett nézetek és vélemények azonban kizárólag a szerző(k)éi, és nem feltétlenül tükrözik az Európai Unió vagy az Európai Szociális Alap Ügynökség álláspontját. Sem az Európai Unió, sem a támogató hatóság nem tehető felelőssé azokért.

kiszorulás, a korábbi tanulmányok elismerésének hiánya, valamint a minőségi szolgáltatásokhoz való korlátozott hozzáférés.

Előnyt élveznek azok a megközelítések, amelyek többféle támogatási elemet kapcsolnak össze. Ilyen lehet például a **készségfejlesztés**, a személyre szabott mentorálás, a **pszichoszociális segítségnyújtás** és az aktív **munkaerő-piaci intézkedések** kombinációja. Különösen fontos, hogy ezek a megoldások egy szélesebb **társadalmi befogadási** és felhatalmazási stratégiába illeszkedjenek.

A projekt előnyben részesíti azokat a kezdeményezéseket is, amelyek követik a **négyes spirál modell** logikáját. Ez azt jelenti, hogy a megoldások kialakításába és megvalósításába többféle szereplő kapcsolódik be: **állami intézmények**, **civil társadalmi szereplők**, a **magánszektor** és a **tudásszolgáltatók**. Ez biztosítja, hogy a kiválasztott gyakorlatok ne csak a helyi problémákra reagáljanak, hanem intézményi alapokon is nyugodjanak, és részvételi jellegűek legyenek.

Az **átadhatóság** és a **méretezhetőség** szintén fontos szempont a kiválasztásban. A projekt olyan kezdeményezéseket keres, amelyek különböző helyi és nemzeti környezetekhez is igazíthatók. Külön figyelmet kapnak azok a példák, amelyek a hasonló **társadalmi-gazdasági feltételekkel** rendelkező közép- és kelet-európai országokban is alkalmazhatók lehetnek.

Ebben a szakaszban a partnerek azt is vizsgálják, hogy vannak-e olyan feltételek, amelyek segítik az átvételt. Ilyen lehet például a rugalmas végrehajtási keret, az **érdekelt felek bevonási mechanizmusa**, vagy a korábbi replikációra és méretezésre vonatkozó dokumentált tapasztalat. Fontos szempont továbbá a **hatékonyságra** vagy legalább az **értékelhetőségre** vonatkozó hiteles bizonyíték megléte.

Ez azért lényeges, mert a kiválasztott gyakorlatoknak érdemben hozzá kell járulniuk a projekt **változáselméletének** kidolgozásához és a későbbi beavatkozások tervezéséhez.

Co-funded by the European Union

Az Európai Unió támogatásával. A kifejtett nézetek és vélemények azonban kizárólag a szerző(k)éi, és nem feltétlenül tükrözik az Európai Unió vagy az Európai Szociális Alap Ügynökség álláspontját. Sem az Európai Unió, sem a támogató hatóság nem tehető felelőssé azokért.

Az **esettanulmány-sablonok** ezért az alábbi szempontokra épülnek:

- *általános információk:* cím, szervezetek, ország, időszak, költségvetés, kapcsolattartók
- *célcsoport és kontextus:* a célcsoport részletei, a kezelendő probléma, földrajzi hatály
- *beavatkozási modell:* célok, tevékenységek, érintett érdekelt felek, megvalósítási mechanizmus
- *társadalmi innovációs szempontok:* az innováció típusa, a közös alkotás elemei, átvihetőség
- *bizonyítékok és hatások:* monitoring-megközelítés, KPI-k, eredményadatok, fenntarthatósági perspektíva
- *tanulságok:* sikertényezők, kihívások, a kezdeményezés másolására vonatkozó ajánlások
- *mellékletek:* kiegészítő dokumentumok, értékelések, anyagok

A **WP2 munkacsoportban** minden partner egy-egy képviselővel vesz részt. A munkacsoport közösen megvitatja az összes esettanulmányt. A cél az, hogy konszenzus szülessen arról, mely projektek kerüljenek be a 12 esettanulmányból álló **szűkített listára**.

Ha nem sikerül konszenzust elérni, a végső döntést szavazással hozzák meg. A megállapodás után a munkacsoport hivatalosan jóváhagyja a **12 kiválasztott esettanulmány** végleges listáját.

4.4. A műhelymunka – a kiválasztás 3. szintje

A **végső kiválasztásra** a következő projektmegbeszélésen kerül sor. Ekkor a partnerek közösen megvitatják, hogy a 12 kiválasztott kezdeményezés közül melyik 2 kerüljön tovább. Szükség esetén egy **tartaléklista** is készül.

Co-funded by the European Union

Az Európai Unió támogatásával. A kifejtett nézetek és vélemények azonban kizárólag a szerző(k)éi, és nem feltétlenül tükrözik az Európai Unió vagy az Európai Szociális Alap Ügynökség álláspontját. Sem az Európai Unió, sem a támogató hatóság nem tehető felelőssé azokért.

A kiválasztott esetekre ezután kidolgozzák a **változáselméletet**. Ez segít megérteni, hogy az adott kezdeményezés milyen módon érhet el hatást, és milyen feltételek mellett vihető át más helyi környezetbe.

A műhelymunkát a **WP2 munkacsoport** és a **WP2 vezetője** közösen vezeti. A cél két olyan eset kiválasztása, amelyek alkalmasak a **változáselmélet** részletes kidolgozására.

A kiválasztás során több **stratégiai szempont** érvényesül:

- a **beavatkozási típusok sokfélesége**,
- a **földrajzi egyensúly**,
- az **érdekelt felek bevonása**,
- a részletes **bizonyítékok** rendelkezésre állása,
- a szakpolitikai relevancia és az **átvihetőség**.

A két **változáselméleti esettanulmányt** a WP2 munkacsoport választja ki, közös eljárás alapján. Ha szükséges, a munkacsoport a végső jóváhagyás előtt kikérheti az **irányító bizottság** véleményét is.

A módszertan időközben történt módosításai miatt a végső kiválasztásnál **modulárisabb megközelítést** kell alkalmazni. Ez azt jelenti, hogy nem feltétlenül teljes kezdeményezéseket veszünk át. Inkább azokat az elemeket, módszereket vagy működési logikákat emeljük ki, amelyek a SIMPLE projekt keretében reálisan kipróbálhatók és adaptálhatók.

4.5. A megvalósított módszertan módosításai és változásai.

A **társadalmi innovációs kezdeményezések** kiválasztása az eredetileg tervezett, többszintű keretrendszert követte. A végrehajtás során azonban több gyakorlati korlát és új felismerés is felmerült. Ezek miatt szükség volt néhány **módszertani kiigazításra**.

Co-funded by the European Union

Az Európai Unió támogatásával. A kifejtett nézetek és vélemények azonban kizárólag a szerző(k)éi, és nem feltétlenül tükrözik az Európai Unió vagy az Európai Szociális Alap Ügynökség álláspontját. Sem az Európai Unió, sem a támogató hatóság nem tehető felelőssé azokért.

A változtatások nem módosították a **kiválasztási folyamat** általános célját. Inkább azt segítették, hogy a kompendiumba bekerülő végleges kezdeményezéscsomag valóban használható, **átadható** és **bizonyítékokon alapuló** legyen. Fontos szempont volt az is, hogy az eredmények illeszkedjenek a WP2 és a WP4 céljaihoz.

1. A dokumentáció elérhetősége és minősége lett az elsődleges szűrési kritérium

A kezdeti tervezés során a **dokumentáció** csak az egyik értékelési szempont volt. A felülvizsgálat során azonban egyértelművé vált, hogy a dokumentáció minősége döntő jelentőségű. Ez határozza meg, hogy egy kezdeményezés érdemben elemezhető-e, illetve adaptálható-e.

Több ígéretes **társadalmi innovációs kezdeményezésnél** hiányoztak az alapvető információk. Ez igaz volt néhány ismert uniós programban finanszírozott projektre is. Gyakran nem állt rendelkezésre:

- a tevékenységek tervezésének és végrehajtásának részletes leírása,
- nyilvánosan elérhető képzési anyag,
- **monitoring- és értékelési adat**,
- az eredményekről és tanulságokról szóló bizonyíték.

Sok esetben az Interreg, az UIA/Urbact, az Erasmus+, az AMIF vagy a nemzeti programok projektoldalai csak rövid, promóciós összefoglalókat tartalmaztak. Ezekből nem derült ki, hogyan működött a kezdeményezés a gyakorlatban. Más esetekben a projektweboldalak már nem voltak elérhetők, az adattárak offline állapotban voltak, vagy a külső linkek nem működtek.

Co-funded by the European Union

Az Európai Unió támogatásával. A kifejtett nézetek és vélemények azonban kizárólag a szerző(k)éi, és nem feltétlenül tükrözik az Európai Unió vagy az Európai Szociális Alap Ügynökség álláspontját. Sem az Európai Unió, sem a támogató hatóság nem tehető felelőssé azokért.

Ezt több módon próbáltuk kezelni. A partnerek átnézték a nemzeti projektadatbázisokat és a szervezetek LinkedIn-oldalait. Ahol lehetett, felvették a kapcsolatot a projektgazdákkal. Áttekintették a partnerintézmények weboldalait is. Emellett az Internet Wayback Machine segítségével archivált weboldalakat is kerestek.

Ezek az erőfeszítések azonban nem minden esetben vezettek eredményre. A megfelelő **dokumentációval** nem rendelkező projekteket ezért ki kellett zárni. Egyértelmű módszertani leírások nélkül ugyanis nem lehetett megbízható, **átvihető tanulságokat** levonni.

Ezért a **dokumentáció rendelkezésre állása** lett a legmeghatározóbb szempont az 50 projektből álló listáról a 12 projektből álló **szűkített listára** való továbblépés során. Ez a változás nem a koncepcionális megközelítés módosítását jelenti. Inkább gyakorlati szükségszerűség volt.

2. Különbséget kellett tenni a sürgősségi segítségnyújtás és a hosszabb távú integráció között

A felülvizsgálat során szükségessé vált a kezdeményezések két nagyobb csoportba sorolása.

Az 1. csoportba az **első hullámú befogadási és sürgősségi segítségnyújtási** kezdeményezések tartoznak. Ezek például lakhatást, alapvető szükségleteket, jogi segítséget vagy krízis-tanácsadást biztosítanak.

A 2. csoportba a hosszabb távú **integrációt** és az önállóságra való felkészülést támogató kezdeményezések kerülnek. Ezek jellemzően a **készségfejlesztésre**, a **foglalkoztathatóságra**, a **vállalkozói szellemre** és a társadalmi részvételre épülnek.

A SIMPLE projekt kifejezetten a **foglalkoztathatóságra**, a helyi gazdaságokban való részvételre és a **társadalmi innovációra** összpontosít. Ezért az első csoportba tartozó kezdeményezéseket nem zártuk ki

Co-funded by the European Union

Az Európai Unió támogatásával. A kifejtett nézetek és vélemények azonban kizárólag a szerző(k)éi, és nem feltétlenül tükrözik az Európai Unió vagy az Európai Szociális Alap Ügynökség álláspontját. Sem az Európai Unió, sem a támogató hatóság nem tehető felelőssé azokért.

automatikusan, de háttérbe soroltuk őket. Csak akkor maradhattak relevánsak, ha tartalmaztak olyan strukturált elemeket is, amelyek:

- fejlesztik a cselekvőképességet,
- támogatják a **készségfejlesztést**,
- vagy utat nyitnak a gazdasági függetlenség felé.

Ez a különbségtétel különösen fontos volt az **ukrán menekültek** esetében. A 2022 utáni kitelepülés miatt sok újabb támogatási kezdeményezés még mindig főként sürgősségi segítségnyújtásra épül. A SIMPLE szempontjából azonban a hosszabb távú **integrációs gyakorlatok** relevánsabbak, különösen a WP3 és WP4 kísérleti tevékenységeihez.

3. A célcsoport relevanciája fontos volt, de nem kizárólagos feltétel

A **célcsoport** relevanciáját a kiválasztás során figyelembe vettük. Ide tartoznak például az **ukrán menekültek**, a **nők**, az **idősek** és a gyermeket nevelő szülők. Ugyanakkor a célcsoport egyezése nem lett kötelező kizáró feltétel.

Ennek két gyakorlati oka volt.

- Az első az **időkeret**. Mivel az ukrajnai menekülthullám viszonylag friss, kevesebb olyan jól dokumentált, hosszabb távú **foglalkoztathatósági kezdeményezés** érhető el, amely kifejezetten ukrán menekülteket céloz.
- A második ok a **módszerek átvihetősége**. Több olyan menekültintegrációs modell létezik, amelyet eredetileg például szíriai, afgán vagy vegyes migráns közösségek számára dolgoztak ki. Ezek ugyan más célcsoporttal működtek, mégis tartalmazhatnak jól adaptálható **társadalmi innovációs módszereket**.

Ezért a célcsoportra vonatkozó szempontokat súlyoztuk, de nem használtuk automatikus kizárási feltételként. Így azok a kezdeményezések is

Co-funded by the European Union

Az Európai Unió támogatásával. A kifejtett nézetek és vélemények azonban kizárólag a szerző(k)éi, és nem feltétlenül tükrözik az Európai Unió vagy az Európai Szociális Alap Ügynökség álláspontját. Sem az Európai Unió, sem a támogató hatóság nem tehető felelőssé azokért.

bekerülhettek a további vizsgálatba, amelyek jól dokumentáltak voltak, és erős **átvihetőségi potenciállal** rendelkeztek.

4. Az átvihetőséget a méret, az időtartam és az erőforrások alapján kellett reálisan értékelni

Egy másik fontos kiigazítás a kezdeményezések méretét és erőforrásigényét érintette. A SIMPLE projekt korlátozott kísérleti költségvetéssel és rövid végrehajtási ciklusokkal dolgozik. Emellett a partnerek főként közvetítőként, segítőként és összekötőként vesznek részt a folyamatban. Nem teljes körű szolgáltatóként működnek.

Ezért a kiválasztás során azt kellett vizsgálni, hogy az egyes kezdeményezések alapvető elemei:

- **modulárisak-e**, vagyis rugalmasan alkalmazhatók-e,
- nagy infrastruktúra nélkül is megvalósíthatók-e,
- fenntarthatók-e hosszú távú, nagy szakemberigény nélkül.

A nagyobb léptékű kezdeményezéseket nem zártuk ki. Ehelyett azokat az **átvihető modulokat** emeltük ki belőlük, amelyek a SIMPLE keretében is kipróbálhatók lehetnek. Ilyenek például:

- **mentori formátumok**,
- **közösségi közvetítői stratégiák**,
- **mikrovállalkozói inkubációs módszerek**,
- nyelvi és szakmai képzést összekapcsoló sorozatmodellek,
- helyi ökoszisztéma-koordinációs megközelítések.

Ez a megoldás megőrizte a kiválasztás relevanciáját, miközben reálisan figyelembe vette a SIMPLE projekt kereteit.

Co-funded by the European Union

Az Európai Unió támogatásával. A kifejtett nézetek és vélemények azonban kizárólag a szerző(k)éi, és nem feltétlenül tükrözik az Európai Unió vagy az Európai Szociális Alap Ügynökség álláspontját. Sem az Európai Unió, sem a támogató hatóság nem tehető felelőssé azokért.

5. A kiigazítások eredménye

A módszertani kiigazítások eredményeként a 12 kezdeményezésből álló végső **szűkített lista** olyan példákat tartalmaz, amelyek valóban elemezhetők és a SIMPLE projektben hasznosíthatók.

A listára olyan kezdeményezések kerültek, amelyek esetében:

- elegendő **dokumentáció** áll rendelkezésre a módszerek rekonstruálásához,
- a gyakorlatok a **készségfejlesztésre**, az önállóságra, a **foglalkoztathatóságra** és a **vállalkozói szellemre** összpontosítanak,
- vannak olyan operatív elemek, amelyeket a SIMPLE partnerek ki tudnak próbálni,
- a módszerek illeszkednek a partnerek szerepéhez.

Ez utóbbi különösen fontos. A SIMPLE partnerek elsősorban **ökoszisztéma-navigátorként** és közvetítőként működnek. Ezért nem olyan módszerekre van szükség, amelyek teljes körű szolgáltatói kapacitást igényelnek, hanem olyanokra, amelyek reálisan adaptálhatók a projekt keretei között.

Co-funded by the European Union

Az Európai Unió támogatásával. A kifejtett nézetek és vélemények azonban kizárólag a szerző(k)éi, és nem feltétlenül tükrözik az Európai Unió vagy az Európai Szociális Alap Ügynökség álláspontját. Sem az Európai Unió, sem a támogató hatóság nem tehető felelőssé azokért.

5. A változáselmélet-folyamat módszertana

A **változáselmélet** – angolul *Theory of Change*, röviden **ToC** – egy módszertani keret. Azt mutatja meg, hogy egy adott helyzetben hogyan és miért várható változás.

A változáselmélet összekapcsolja a tervezett **tevékenységeket** és a várt **eredményeket**. Segít megérteni, hogy egy beavatkozás milyen szükségletekre reagál, és milyen feltételezések állnak a várt hatások mögött.

A SIMPLE projektben a **ToC-folyamat** abban segít, hogy a korábbi elemzések eredményei gyakorlati kísérleti tevékenységekké alakuljanak. Ezek az eredmények egyrészt a **szükségletek felméréséből**, másrészt a **társadalmi innovációs kezdeményezések** áttekintéséből származnak. A cél az, hogy ezekből koherens, megvalósítható és a konzorciumon belül tesztelhető beavatkozások jöjjenek létre.

A változáselmélet alkalmazásának célja a SIMPLE-ben

A **változáselmélet** alkalmazása a SIMPLE projektben három fő célt szolgál.

- Elsőként segít tisztázni az egyes kiválasztott **modellkezdeményezések** mögötti **beavatkozási logikát**. Vagyis azt, hogy ezek a kezdeményezések eredeti környezetükben hogyan érnek el hatást.
- Másodszor segít felmérni, hogy a SIMPLE **kísérleti kontextusában** milyen feltételek szükségesek hasonló eredmények eléréséhez. Ilyen feltétel lehet például az **érdekelt felek bevonása**, az erőforrások rendelkezésre állása vagy a támogató szakpolitikai környezet.
- Harmadszor támogatja a beavatkozások helyi viszonyokhoz való igazítását. Ez minden partnerország esetében fontos. A cél nem az eredeti modellek egyszerű lemásolása, hanem azok módszertanilag megalapozott **adaptációja**. Közben meg kell őrizni azokat a működési elemeket, amelyek az eredeti kezdeményezések sikeréhez hozzájárultak.

Co-funded by the European Union

Az Európai Unió támogatásával. A kifejtett nézetek és vélemények azonban kizárólag a szerző(k)éi, és nem feltétlenül tükrözik az Európai Unió vagy az Európai Szociális Alap Ügynökség álláspontját. Sem az Európai Unió, sem a támogató hatóság nem tehető felelőssé azokért.

A **változáselméleti megközelítés** tehát csökkenti a nem megfelelő átvétel kockázatát. A felszínes másolás helyett az átgondolt, helyi kontextushoz igazított adaptációt támogatja.

A ToC-keretrendszer alkalmazásának folyamata

A **ToC** kidolgozása több egymásra épülő lépésből áll.

1. **A kívánt eredmények azonosítása:**
   A **szükségletek felmérése** alapján a projekt meghatározza, milyen eredményeket szeretne elérni. Ezek főként az ukrán nők és idősek **foglalkoztathatóságának** javításához kapcsolódnak. Fontos cél a társadalmi és szakmai hálózatokhoz való jobb hozzáférés, a **készségek fejlesztése** és az önállóság erősítése is.
2. **A változás útjának feltérképezése:**
   Minden kiválasztott kezdeményezés esetében dokumentálni kell, hogyan épül fel a változás folyamata. Ennek részei:

- az eredetileg megvalósított **tevékenységek**,
- a közvetlen **eredmények**,
- a rövid, közép- és hosszú távú hatások,
- valamint azok a külső tényezők, amelyek segíthetik vagy akadályozhatják a változást.

Ezt a feltérképezést a partnerekkel együttműködésben kell elvégezni. Így biztosítható a közös megértés.

3. **Feltételezések megfogalmazása:**
   A ToC-modellben világosan meg kell nevezni azokat a feltételezéseket, amelyekre a beavatkozás épül. Ezek azok a feltételek, amelyek mellett a beavatkozás várhatóan működni fog.

Ilyen lehet például:

- a nyelvi támogatás elérhetősége,
- az **érdekelt felek együttműködése**,
- a gyermekgondozáshoz való hozzáférés,
- a **munkaerő-piaci kereslet**,

Co-funded by the European Union

Az Európai Unió támogatásával. A kifejtett nézetek és vélemények azonban kizárólag a szerző(k)éi, és nem feltétlenül tükrözik az Európai Unió vagy az Európai Szociális Alap Ügynökség álláspontját. Sem az Európai Unió, sem a támogató hatóság nem tehető felelőssé azokért.

- vagy a megfelelő helyi szolgáltatások megléte.

Ezeket a feltételezéseket egyértelművé kell tenni. Így a WP4 keretében ellenőrizhetők, validálhatók vagy szükség esetén kezelhetők lesznek.

4. **Kontextushoz való alkalmazkodás:**
   Minden partner megvizsgálja, hogy az eredeti beavatkozás mely elemei vihetők át saját helyi környezetébe.

Három fő elemcsoportot kell elkülöníteni:

- **alapvető mechanizmusok** – ezeket a siker érdekében meg kell őrizni;
- **alkalmazkodó jellemzők** – ezek a helyi kontextushoz igazíthatók;
- **át nem vihető elemek** – ezek szabályozási, intézményi vagy kulturális okok miatt nem alkalmazhatók.

Ez a lépés biztosítja, hogy az adaptáció reális legyen, és ne csak elméletben működjön.

5. **Validálás:**
   A kezdeti feltételezéseket projekt szinten is validálni kell. Erre a 2025. október végén, Pescarában tartott projektmegbeszélés szakértői egyeztetése ad lehetőséget.

A kísérleti tevékenységek során a **ToC-modelleket** az **érdekelt felekkel** folytatott konzultációk is megerősítik. Ez segít ellenőrizni, hogy a feltételezések és a várt eredmények összhangban vannak-e a valós helyi körülményekkel.

Ez a folyamat illeszkedik a projekt részvételi megközelítéséhez. A cél, hogy a változáselmélet ne csak szakértői szinten legyen megalapozott, hanem a helyi szereplők tapasztalataira is épüljön.

A ToC alkalmazása a kiválasztott kezdeményezések modellkészletére

A kiválasztott 12 kezdeményezés különböző megközelítéseket mutat be. Ezek a **foglalkoztathatóság**, a **vállalkozói szellem**, a közösségi szerepvállalás és a **készségfejlesztés** területéhez kapcsolódnak.

Co-funded by the European Union

Az Európai Unió támogatásával. A kifejtett nézetek és vélemények azonban kizárólag a szerző(k)éi, és nem feltétlenül tükrözik az Európai Unió vagy az Európai Szociális Alap Ügynökség álláspontját. Sem az Európai Unió, sem a támogató hatóság nem tehető felelőssé azokért.

A **ToC-folyamatot** minden kezdeményezés esetében külön alkalmazzuk. Ennek célja, hogy pontosabban lássuk, hogyan működik az adott modell, milyen feltételek mellett lehet sikeres, és hogyan lehet mérni az eredményeit.

Az elemzés három fő kérdésre összpontosít:

- **a változás mechanizmusai** – vagyis mi teszi működőképessé a kezdeményezést;
- **a változás kritikus feltételei** – vagyis mire van szükség a sikerhez;
- **az eredmények nyomon követésére szolgáló mutatók** – vagyis hogyan mérhető a siker.

Az elemzések után a kezdeményezéseket **tematikus csoportokba** soroljuk. Ilyen csoport lehet például a **digitális készségek fejlesztése**, a **vállalkozói mentorálás** vagy a közösségi alapú **befogadás**.

Ezek a tematikus csoportok irányt adnak a SIMPLE WP4 keretében megvalósuló **kísérleti beavatkozások** tervezéséhez. Így a pilotok nem megérzésekre vagy egyéni preferenciákra épülnek, hanem **bizonyítékokon alapuló változási útvonalakra**.

A ToC-folyamat eredményei

A **ToC-folyamat** több konkrét eredményt ad a projekt számára.

Ezek a következők:

- minden **változási útvonal** és a hozzá kapcsolódó kritikus feltételezések írásbeli magyarázata;
- a SIMPLE kontextusához való **alkalmazkodás kritériumainak** meghatározása;
- a WP4 **kísérleti tervezésének** validált alapja;
- hozzájárulás a WP4 kísérleti végrehajtási irányelveihez és a WP5 **fenntarthatósági tervezéséhez**.

A **változáselméleti modell** sikere nagyban függ attól is, hogy a projekt megfelelő **monitoringeszközöket** és **értékelési technikákat** használ-e. A fő cél annak bizonyítása, hogy a kiválasztott kezdeményezések **átvihetők** és különböző helyi környezetekhez igazíthatók.

Co-funded by the European Union

Az Európai Unió támogatásával. A kifejtett nézetek és vélemények azonban kizárólag a szerző(k)éi, és nem feltétlenül tükrözik az Európai Unió vagy az Európai Szociális Alap Ügynökség álláspontját. Sem az Európai Unió, sem a támogató hatóság nem tehető felelőssé azokért.

Ezért a kísérleti gyakorlatokat, a hozzájuk kapcsolódó feltételezéseket és a megvalósított **tevékenységeket** megfelelően nyomon kell követni és dokumentálni. Ez adhat megbízható alapot a későbbi adaptációhoz és a modell további alkalmazásához.

1. melléklet: Navigációs segítség a különböző támogatási portálokhoz

EASI 2014–2020, VP/2016/015 és VP 2020/003

Az EASI 2014–2020, VP/2016/015 és VP 2020/003 keretében megvalósuló projektek áttekintése és értékelése megtalálható az Európai Bizottság dokumentumaiban, például a „Végső értékelő tanulmány: az EU foglalkoztatási és társadalmi innovációs programja (EaSI) 2014–2020 által finanszírozott társadalmi innovációs pályázati felhívások eredményeinek értékelése és terjesztése" című dokumentumban (https://www.cde.ual.es/wp-content/uploads/2022/07/KE0122172ENN.en_.pdf) Egyes projektek weboldalai még mindig elérhetők, másoké azonban már nem, mivel fenntarthatósági időszakuk már lejárt. Egyedi keresésre van szükség.

Városi innovatív intézkedések

A **városi innovatív intézkedések** tekintetében három olyan pályázati felhívást azonosítottunk**,** amelyek társadalmi szempontból relevánsak lehetnek. https://uia-initiative.eu/en/uia-cities

Co-funded by the European Union

Az Európai Unió támogatásával. A kifejtett nézetek és vélemények azonban kizárólag a szerző(k)éi, és nem feltétlenül tükrözik az Európai Unió vagy az Európai Szociális Alap Ügynökség álláspontját. Sem az Európai Unió, sem a támogató hatóság nem tehető felelőssé azokért.

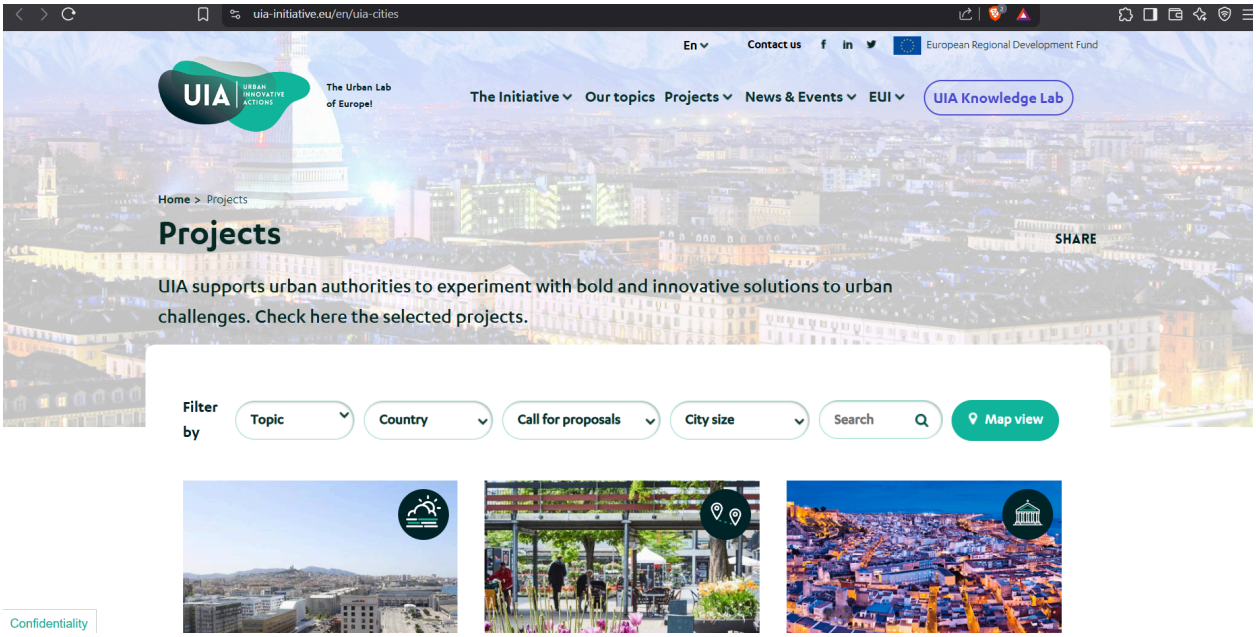

Confidentiality

Horizon projektek

A Horizon projektek – mind a Horizon 2020, mind a Horizon Europe – könnyen elérhetők a Funding and Tenders weboldalon.

Co-funded by the European Union

Az Európai Unió támogatásával. A kifejtett nézetek és vélemények azonban kizárólag a szerző(k)éi, és nem feltétlenül tükrözik az Európai Unió vagy az Európai Szociális Alap Ügynökség álláspontját. Sem az Európai Unió, sem a támogató hatóság nem tehető felelőssé azokért.

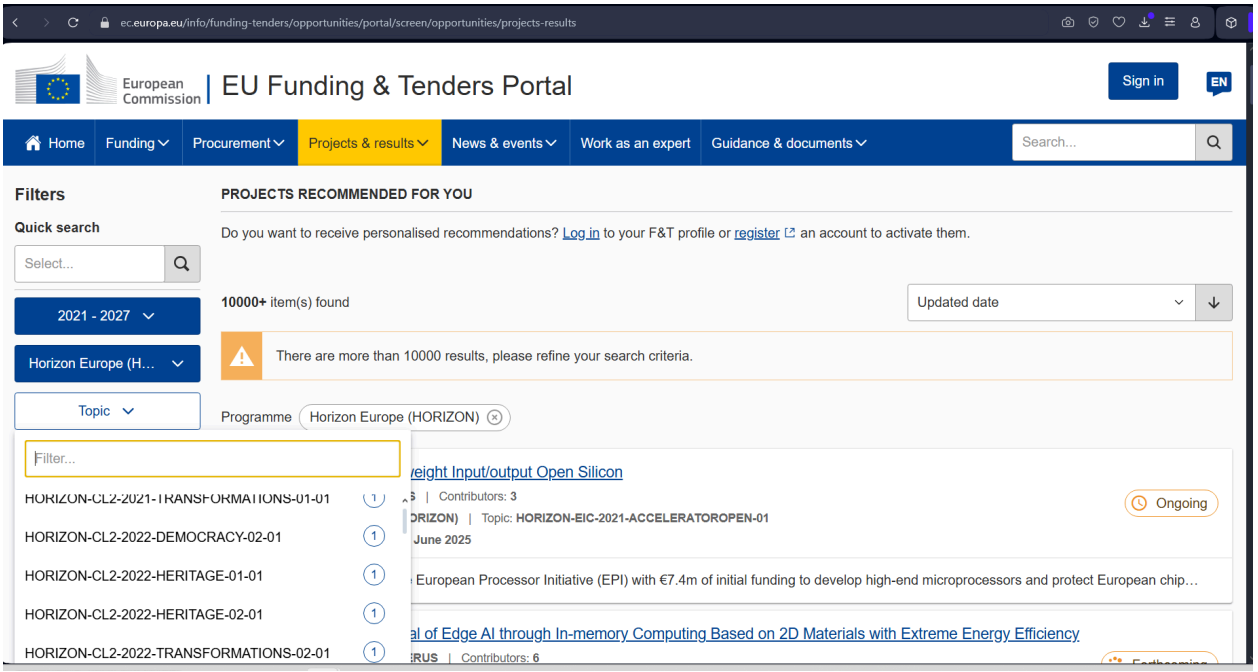

Erasmus, Erasmus

Az összes Erasmus(+) projekt bizonyos mértékben elérhető a Funding and Tenders portálon.

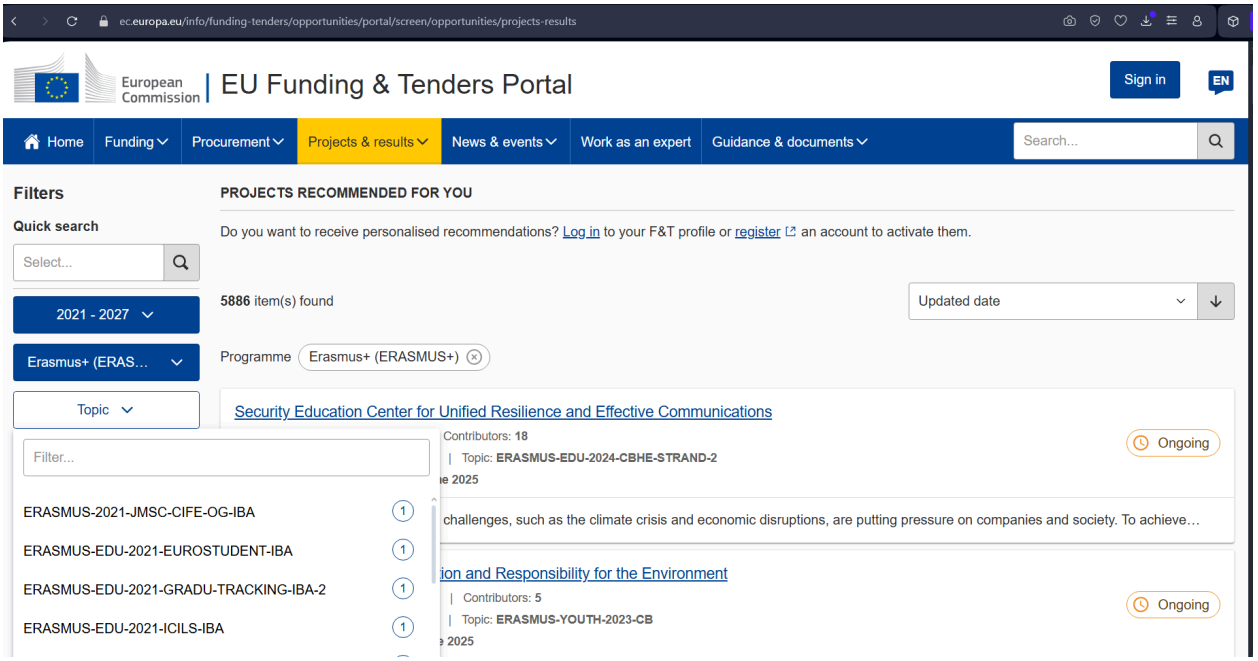

Az EPALE portál szintén hasznos forrás.

Co-funded by the European Union

Az Európai Unió támogatásával. A kifejtett nézetek és vélemények azonban kizárólag a szerző(k)éi, és nem feltétlenül tükrözik az Európai Unió vagy az Európai Szociális Alap Ügynökség álláspontját. Sem az Európai Unió, sem a támogató hatóság nem tehető felelőssé azokért.

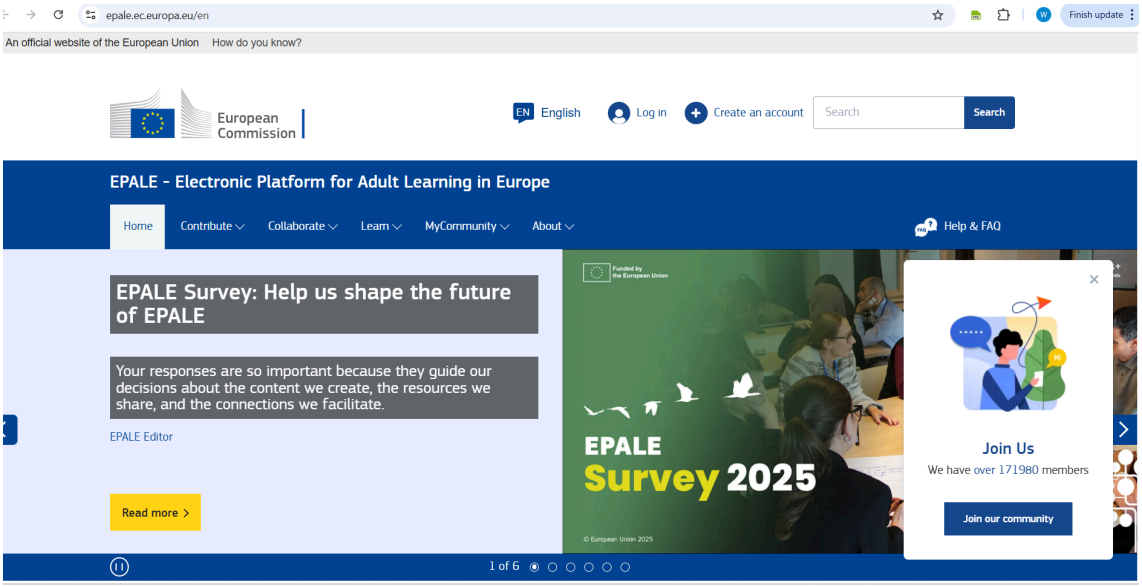

Interreg

Az INTERREG-projektek tekintetében egy központi portál található a https://interreg.eu címen. Az Interreg azonban nem egyetlen támogató, hanem egy család, és számos további portál létezik a különböző makroregionális és határon átnyúló Interreg-programokhoz, amelyek relevánsak lehetnek ehhez a témához.

https://www.interregeurope.eu/search-approved-projects

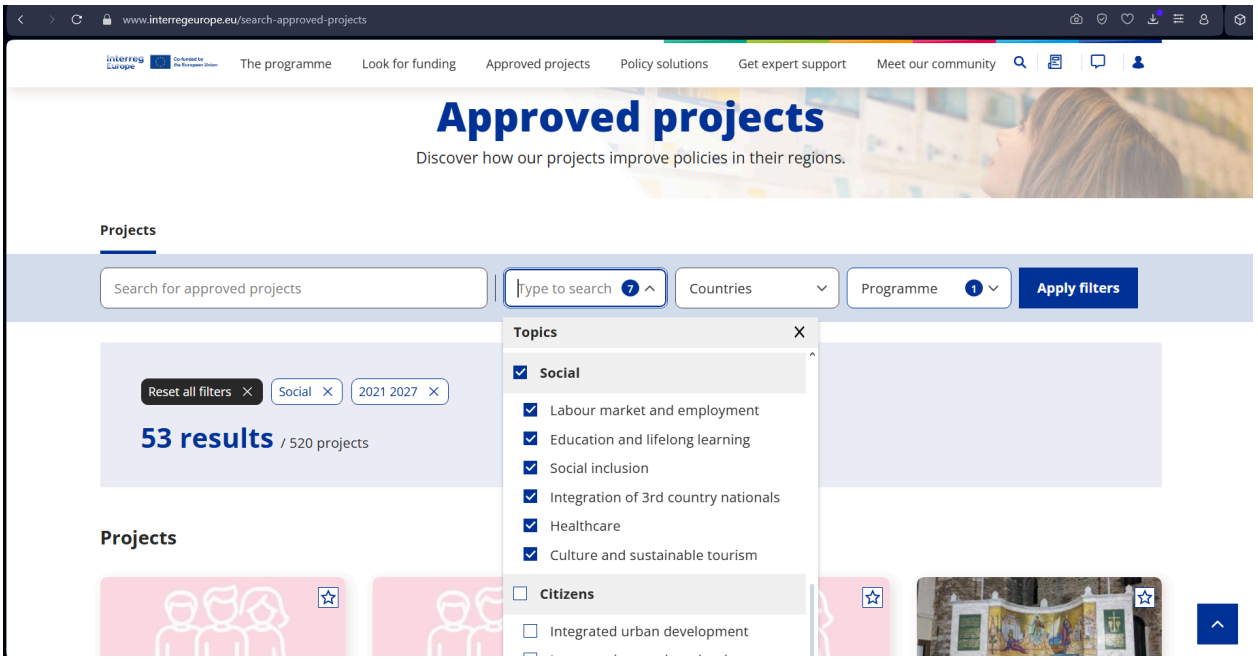

Co-funded by the European Union

Az Európai Unió támogatásával. A kifejtett nézetek és vélemények azonban kizárólag a szerző(k)éi, és nem feltétlenül tükrözik az Európai Unió vagy az Európai Szociális Alap Ügynökség álláspontját. Sem az Európai Unió, sem a támogató hatóság nem tehető felelőssé azokért.

További releváns projektek találhatók néhány releváns makroregionális Interreg-programban és az Ukrajnával határos CBC-programokban. Például a **Duna-régiói program (Interreg Danube), amely** Magyarországot, Szlovákiát és Romániát (mindegyik Ukrajnával határos) fedi le (weboldal: https://www.interreg-danube.eu).

Ezek az **Interreg NEXT 2021–2027** keretében megvalósuló közvetlen EU–Ukrajna határon átnyúló együttműködési programok, valamint a korábbi ENI CBC-megállapodások.

1. **Interreg NEXT Magyarország–Szlovákia–Románia–Ukrajna (HU–SK–RO–UA)**: https://huskroua-cbc.eu
2. **Interreg NEXT Lengyelország–Ukrajna (PL–UA)**: https://pl-ua.eu
3. **Interreg NEXT Románia–Ukrajna (RO–UA)**: https://ro-ua.net

Ezek a programok a **határon átnyúló együttműködést** támogatják. Olyan területekre fókuszálnak, mint a **társadalmi befogadás**, a sürgősségi szolgáltatások, a **mobilitás** és az **intézményi kapacitás** fejlesztése.

CERV EQUAL

A CERV EQUAL projektek tekintetében a Pályázati és Támogatási Portálon megtalálható a korábbi projektek listája. A 2021–2027-es időszakra vonatkozó opciók szűkítése után, a CERV (Polgárok, Egyenlőség, Jogok és Értékek) szűkítésével az adott év EQUAL projektjei is elérhetők. https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/portal/screen/opportunities/projects-results?order=DESC&pageNumber=1&pageSize=50&sortBy=es_SortDate&isExactMatch=true&programmePeriod=2021%20-%202027&frameworkProgramme=43251589&topicAbbreviation=CERV-2022-EQUAL .

A **CERV EQUAL program** – *Polgárok, egyenlőség, jogok és értékek; Egyenlőség, jogok és nemek közötti egyenlőség* – olyan intézkedéseket támogat, amelyek a **diszkrimináció** csökkentésére, a **befogadás** erősítésére és a jogokhoz való **egyenlő hozzáférés** előmozdítására irányulnak.

Co-funded by the European Union

Az Európai Unió támogatásával. A kifejtett nézetek és vélemények azonban kizárólag a szerző(k)éi, és nem feltétlenül tükrözik az Európai Unió vagy az Európai Szociális Alap Ügynökség álláspontját. Sem az Európai Unió, sem a támogató hatóság nem tehető felelőssé azokért.

Ezért a program különösen releváns lehet azoknál a projekteknél, amelyek a **migránsok** és **menekültek integrációját** vagy **foglalkoztathatóságát** támogatják.

A CERV EQUAL a jogokon alapuló, **nemek közötti egyenlőségre érzékeny** és közösségi megközelítéseket erősíti. Ezzel teret adhat olyan **társadalmi innovációs** megoldásoknak, amelyek kiszolgáltatott csoportokat támogatnak. Ide tartozhatnak például a **migráns nők** vagy a lakóhelyüket elhagyni kényszerült személyek.

Fontos ugyanakkor, hogy a CERV EQUAL nem kizárólag migráns közösségekre fókuszál. Ezért **kulcsszóalapú szűrésre** van szükség annak megállapításához, hogy találhatók-e a SIMPLE projekt szempontjából releváns kezdeményezések.

Fontos megjegyezni, hogy ez nem azonos a 2000 és 2006 között futó Equal kezdeményezéssel.

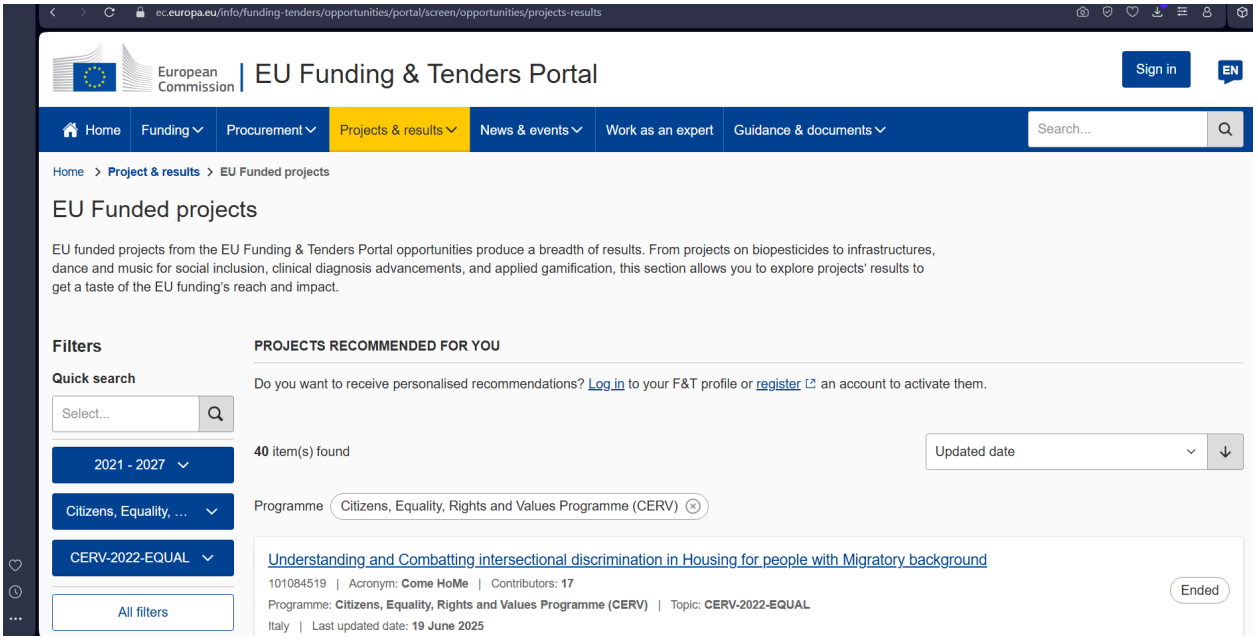

Az EGT- és Norvégia-támogatások

Bár az **EGT- és Norvégia-támogatások** nem közvetlenül uniós alapok, működésük jól illeszkedik az európai projektkörnyezethez. Fókuszuk több ponton kapcsolódik a SIMPLE projekt számára releváns témákhoz, különösen a **társadalmi innovációhoz**, a **befogadáshoz** és a kiszolgáltatott csoportok támogatásához. A

Co-funded by the European Union

Az Európai Unió támogatásával. A kifejtett nézetek és vélemények azonban kizárólag a szerző(k)éi, és nem feltétlenül tükrözik az Európai Unió vagy az Európai Szociális Alap Ügynökség álláspontját. Sem az Európai Unió, sem a támogató hatóság nem tehető felelőssé azokért.

weboldal: https://eeagrants.org/archive/2014-2021/programmes, és fontos a 2014–2021-es időszakra történő szűrés.

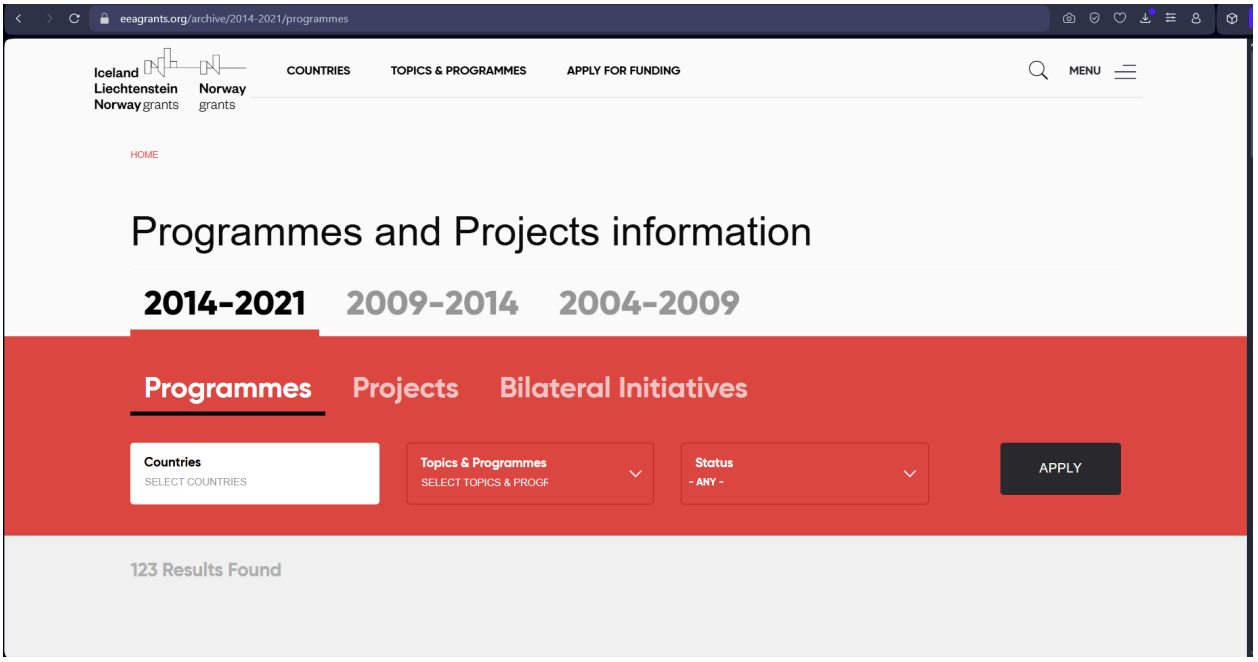

Co-funded by the European Union

Az Európai Unió támogatásával. A kifejtett nézetek és vélemények azonban kizárólag a szerző(k)éi, és nem feltétlenül tükrözik az Európai Unió vagy az Európai Szociális Alap Ügynökség álláspontját. Sem az Európai Unió, sem a támogató hatóság nem tehető felelőssé azokért.

2. melléklet. Adatlap-sablon (az első 50 esetre)

A. rész – Alapvető információk

Ez a szakasz az alapvető tényadatokat gyűjti össze annak biztosítására, hogy minden kezdeményezés dokumentálva legyen, nyomon követhető legyen, és további elbírálásra alkalmas legyen.

Mező	Leírás / Megjegyzések
A kezdeményezés neve	A kezdeményezés teljes hivatalos neve
Végrehajtás országa / régiója	Jelölje meg, hol valósult meg a kezdeményezés
Vezető szervezet	Koordináló szerv (állami, magán, civil szervezet stb.)
A projekt időtartama	Kezdési és befejezési dátum (ÉÉÉÉ–ÉÉÉÉ)
Finanszírozási forrás(ok)	Például: Horizont 2020, ESF+, Erasmus+, nemzeti/regionális alapok
Teljes költségvetés	Kiosztott teljes összeg (ha rendelkezésre áll)
Kedvezményezettek/résztvevők száma	Adjon meg számadatokat vagy hozzávetőleges becsléseket
A projekt dokumentációjának elérhetősége	Jelölje be a megfelelő négyzetet: [ ] Zárójelentés [ ] Félévközi jelentés [ ] Weboldal [ ] Értékelő jelentés [ ] Egyéb: .....
Anyagokhoz való hozzáférés	Nyilvános / Korlátozott / Kérésre
Az anyagok nyelve	Például angol, nemzeti nyelv

A dokumentációval nem rendelkező kezdeményezéseket kizárjuk a további értékelésből.

Co-funded by the European Union

Az Európai Unió támogatásával. A kifejtett nézetek és vélemények azonban kizárólag a szerző(k)éi, és nem feltétlenül tükrözik az Európai Unió vagy az Európai Szociális Alap Ügynökség álláspontját. Sem az Európai Unió, sem a támogató hatóság nem tehető felelőssé azokért.

Social Innovation Initiative

SIMPLE

Co-funded by the European Union

Az Európai Unió támogatásával. A kifejtett nézetek és vélemények azonban kizárólag a szerző(k)éi, és nem feltétlenül tükrözik az Európai Unió vagy az Európai Szociális Alap Ügynökség álláspontját. Sem az Európai Unió, sem a támogató hatóság nem tehető felelőssé azokért.

B. rész – Tartalomorientált értékelés

Ez a szakasz a kezdeményezés stratégiai, társadalmi és operatív relevanciáját vizsgálja a SIMPLE projekt céljaihoz viszonyítva.

Tér	Leírás / Megjegyzések
Célcsoport meghatározása	Kiket támogattak? Adja meg a nemet, nemzetiséget, életkort, státuszt (pl. migráns nők, fiatalok) ....
A célcsoport mérete	Elértek vagy tervezettek összlétszáma (ha lehetséges, nemek szerinti bontásban) .....
Érintett szereplők	Írja le a résztvevő szereplőket, lehetőleg a négyes spirál modell szerint osztályozva:
	– Közszféra / hatóságok: .....
	– Civil társadalom / nem kormányzati szervezetek: .....
	– Üzleti szféra / munkáltatók: .....
	– Akadémiai szféra / kutatóintézetek: .....
A kezdeményezés fő céljai	A beavatkozás logikájának összefoglalása (1–2 sor) ....
Főbb tevékenységek	Például képzés, mentorálás, elhelyezés, közösségépítés ....

Co-funded by the European Union

Az Európai Unió támogatásával. A kifejtett nézetek és vélemények azonban kizárólag a szerző(k)éi, és nem feltétlenül tükrözik az Európai Unió vagy az Európai Szociális Alap Ügynökség álláspontját. Sem az Európai Unió, sem a támogató hatóság nem tehető felelőssé azokért.

Innovációs szint	Mi teszi a kezdeményezést innovatívvá módszere, tartalma vagy megvalósítása tekintetében? ....
Értékelés vagy hatás bizonyítéka	Van-e projekt- vagy harmadik fél által végzett értékelés? Jelölje be a megfelelő négyzetet: [ ] Belső [ ] Külső
Követő tevékenységek / Fenntarthatóság	Kiterjesztették, folytatták vagy megismételték a kezdeményezést? Írja le. ....
Átvihetőségi potenciál	Van-e bizonyíték arra, hogy ez más kontextusokhoz is alkalmazható? Jelölje be a megfelelő négyzetet: [ ] Igen [ ] Nem Indoklás: ....

Co-funded by the European Union

Az Európai Unió támogatásával. A kifejtett nézetek és vélemények azonban kizárólag a szerző(k)éi, és nem feltétlenül tükrözik az Európai Unió vagy az Európai Szociális Alap Ügynökség álláspontját. Sem az Európai Unió, sem a támogató hatóság nem tehető felelőssé azokért.

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS KÖZREMŰKÖDŐK

Szeretnénk köszönetet mondani a „Közös módszertan” kidolgozásához hozzájáruló SIMPLE – Social Innovation Models to Promote Learning and Employability (Társadalmi innovációs modellek a tanulás és a foglalkoztathatóság elősegítésére) konzorcium valamennyi partnerének:

Hétfa Kutatóintézet KFT (HEFTA), Magyarország – Renata Anna Jaksa, szerző

KÖZREMŰKÖDŐK:

CTS Customized Training Solutions sp. z o.o. (CTS), Lengyelország

Civitas Egyetem (University Civitas), Lengyelország

Adriatic Ionian Euroregion (AIE), Horvátország

Institut de Haute Formation aux Politiques Communautaires asbl (IHF), Belgium

IDP SAS DI GIANCARLO COSTANTINO (ITALIAN DEVELOPMENT PARTNERS) (IDP), Olaszország

Asociación IT Solutions for All (ITSFA), Spanyolország

Hope Ukraine Foundation E.T.S. (HOPE UKRAINE), Olaszország

JOGI NYILATKOZAT

Az Európai Unió finanszírozásával. A kifejezett nézetek és vélemények azonban kizárólag a szerző(k)éi, és nem feltétlenül tükrözik az Európai Unió

Co-funded by the European Union

Az Európai Unió támogatásával. A kifejtett nézetek és vélemények azonban kizárólag a szerző(k)éi, és nem feltétlenül tükrözik az Európai Unió vagy az Európai Szociális Alap Ügynökség álláspontját. Sem az Európai Unió, sem a támogató hatóság nem tehető felelőssé azokért.

vagy az Európai Szociális Alap Ügynökség álláspontját. Sem az Európai Unió, sem a támogató hatóság nem tehető felelőssé azokért.

LICENC

„Közös módszertan" © 2025 Hétfa Kutatóintézet KFT (HEFTA), CTS Customized Training Solutions sp. z o.o. (CTS), Lengyelország, University Civitas (University Civitas), Lengyelország, Adriatic Ionian Euroregion (AIE), Horvátország, Institut de Haute Formation aux Politiques Communautaires asbl (IHF), Belgium, IDP SAS DI GIANCARLO COSTANTINO (ITALIAN DEVELOPMENT PARTNERS) (IDP), Olaszország, Asociación IT Solutions for All (ITSFA), Spanyolország, Hope Ukraine Foundation E.T.S. (HOPE UKRAINE), Olaszország – licenc:

Jogi leírás – Creative Commons licenc: A SIMPLE – Social Innovation Models to Promote Learning and Employability (Társadalmi innovációs modellek a tanulás és a foglalkoztathatóság elősegítésére) projekt anyagai nyílt oktatási forrásoknak (OER) minősülnek, és a felhasználók szabadon (a szerzők engedélye nélkül) letölthetik, felhasználhatják, újra felhasználhatják, másolhatják, adaptálhatják és megoszthatják őket, feltüntetve a forrásukat.

A licenc másolatát a http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0 oldalon tekintheti meg

Az Európai Unió finanszírozásával. A kifejezett nézetek és vélemények azonban kizárólag a szerző(k)éi, és nem feltétlenül tükrözik az Európai Unió vagy az Európai Szociális Alap Ügynökség álláspontját. Sem az Európai Unió, sem a támogató hatóság nem tehető felelőssé azokért.

Social Innovation Initiative

SIMPLE

Co-funded by the European Union

Az Európai Unió támogatásával. A kifejtett nézetek és vélemények azonban kizárólag a szerző(k)éi, és nem feltétlenül tükrözik az Európai Unió vagy az Európai Szociális Alap Ügynökség álláspontját. Sem az Európai Unió, sem a támogató hatóság nem tehető felelőssé azokért.